

چکیده:

این پژوهش به ارزیابی مقایسه‌ای عملکرد مدیریت در مراکز بهداشت کرج و شهریار از نظر بهداشت مادر و کودک پرداخته است. بررسی در سه بعد: مراقبت‌های دوران بارداری، تنظیم خانواده و واکسیناسیون کودکان زیر یکسال، انجام گرفته است. جمعاً ۶۰۴ مادر (۳۰۴ نفر در کرج و ۳۰۰ نفر در شهریار) که در طول سال ۱۳۷۶ زایمان کرده‌اند و ۵۸۶ زن واجد شرایط تنظیم خانواده (۲۹۸ نفر در کرج، ۲۸۸ نفر در شهریار) و ۶۰۳ کودک (۲۹۸ نفر در کرج و ۳۰۵ نفر در شهریار) که در زمان مطالعه ۲۴-۱۲ ماهه بودند مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

خلاصه‌ای از نتایج حاصله از تجزیه و تحلیل یافته‌ها بشرح زیر می‌باشد:

- میانگین سن حاملگی در زمان اولین مراقبت در دو شهرستان کرج و شهریار به ترتیب ۴ ماهگی و ۳/۹ ماهگی بود. با انجام تست کای دو (Chi-square) اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد ($P = ۰/۳۷۰$).

- ۲۷/۶ درصد از مادران مورد مطالعه در کرج و ۲۳/۷ درصد در شهریار در گروه زنان در معرض خطر قرار داشتند که ۵۲/۳ درصد از آنها در کرج و ۶۰/۴ درصد در شهریار تحت مراقبت‌های ویژه قرار گرفته بودند.

- ۹۸ درصد از زایمانها در کرج و ۹۶ درصد در شهریار منجر به تولد زنده شده بود.

۹۷ درصد زایمانها در کرج و ۹۶ درصد در شهریار در بیمارستان انجام گرفته بود.

- میانگین دفعات مراقبت در دوران بارداری در کرج ۶/۹ و در شهریار ۶/۶ بار بود که

اختلافی از این حیث وجود نداشت ($P = ۰/۲۵۰$).

- ۸۹ درصد زنان واجد شرایط تنظیم خانواده مورد مطالعه در کرج و ۸۲/۳ درصد در

شهریار از روشهای مطمئن پیشگیری از بارداری استفاده می‌کردند.

- ۶ درصد از زنان واجد شرایط در کرج و ۱۴/۳ درصد در شهریار از روش منقطع

استفاده می‌کردند و ۵ درصد از زنان در کرج و ۳/۴ درصد در شهریار از هیچ روشی استفاده نمی‌کردند.

- از نظر میزان پوشش واکسیناسیون در کرج و شهریار در میان کودکان مورد مطالعه

در مورد واکسنهای ثلاث ۱، پولیو ۱، هیپاتیت ۱ و ب.ث.ژ اختلافی در دو شهرستان وجود نداشت.

- میزان پوشش ثلاث ۲ و ۳، پولیو ۲ و ۳، هیپاتیت ۲ و ۳ و سرخک اختلاف

معنی‌دار در دو شهرستان وجود داشت و میزان پوشش و همچنین میزان کودکانی که بموقع واکسینه شده‌اند (زیر یکسال) در تمامی موارد فوق در شهرستان کرج بیشتر بود.